

MINISTAR KULTURE BERISLAV ŠIPUŠ ZA DUBROVAČKI VJESNIK O VRUĆIM DUBROVAČKIM KULTURNIM TEMAMA

Piše: Maja Rilović Koprivec
Foto: Željko Tutnjević

Ministar kulture Berislav Šipuš cijelog je prošlog tjedna zbog vožnje pod utjecajem alkohola bio u žiži medijskog interesa pa je u sjeni zanimanja ostala njegova nazočnost premijeri „Elementarnih čestica“ na Igrama i jadranska turneja tijekom koje je otvorio novi Prirodoslovni muzej u Metkoviću. Velika je to stvar za Metković, kaže na početku našeg razgovora Šipuš.

To je izuzetan muzej, nije velik, ali je prostor izvrsno iskorišten. Igra na našu slabost prema ptičama. To je vrhunski napravljen posao što se tiče prepariranja, a tu je i ogromna količina multimedije koja vam omogućuje da se igrate s podacima i informacijama. Možete vidjeti, čuti, osjetiti i raspraviti se o svemu što vas zanima. Muzej je idelan za djecu i one koji se tako osjećaju. Tu je i blizina Arheološkog muzeja u Vidu i mogućnost da se u budućnosti sve to proba spojiti u neku muzejsko povijesnu cjelinu, jednoga dana i turističku cjelinu jadranskoga zaleđa. Treba razmišljati o Kninu, Sinju, Vidu, Metkoviću, gradovima i mjestima koji dobivaju vrhunske muzeje, gdje bi developeri trebali razvijati ideje što se s time sve može napraviti. Od Dubrovnika sa svojim spomenicima, Splita, sve do Zadra i njegova muzeja stakla i Arheoloških spomenika.

U drugi plan, onaj sigurnosni, pala je i prva ovogodišnja premijera Igar. Nakon odustajanja Županije da ju financira, Ministarstvo kulture je stalo iza nje. Mislite li da će pitanja sigurnosti biti budućnost Igara?

Mislim da je to iznimka jer se kod nas ljeti održava više velikih festivala pa ne mislim da je to trend i da ćemo se morati tako ponašati. Postoje ljudi koji su iz struke i MUP-a, čije su procjene najvažnije. Mislim da su ministar Ostojić i njegova ekipa napravili jako dobar posao i da nije trebalo niti treba oko toga praviti strku. U prvi plan treba izaći predstava i nadam se da je ipak pobijedio interes za nju.

Sve je stvar dogovora
Nedavno ste inicirali sastanak gradonačelnika Vlahušića s Društvom prijatelja dubrovačke starine oko izmjena tzv. Zakona o zidinama. Što ste

'Gradski' dio prihoda od zidina treba ići direktno u kulturu i zaštitu spomenika

● **Komisija UNESCO-a doći će u Dubrovnik 27. listopada** upravo zato da napravi monitoring utjecaja krucizing turizma na staru gradsku jezgru, da pogleda kako Grad realizira Plan upravljanja povijesnom jezgrom i da se odredi rok do kada trebaju biti napravljene sve studije utjecaja buduće arhitekture na Srđu na povijesnu jezgru i Plan

dogovorili?

Rekao bih da je želja za razgovorom bila obostrana i da je najvažnije da nema neprijateljskih strana nego da je interes svih da se poboljšaju sadašnji uvjeti i odnosi i mogućnosti ulaganja u spomeničku baštinu Dubrovnika. Budućnost DPDS-a, jedne važne udruge, važne i na nacionalnoj razini, budućnost Zavoda za obnovu Dubrovnika i budućnost financijskih sredstava za kulturu u Dubrovniku ne smije doći u pitanje. Napraviti ćemo svi zajedno sve da se to poboljša, da

Društvo i dalje ima važnu ulogu u životu grada, ali i šire. Kod njih je prisutna želja da iskorak koji su činili u okviru Grada Dubrovnika, u Stonu, na Sokol Gradu prošire i dalje na cijelu Hrvatsku. Želja nam je svima da Zavod za obnovu Dubrovnika i dalje radi kao samostalna institucija stabilno financirana od tri partnera, Grada Dubrovnika, Županije i Republike Hrvatske, i da radi i priprema programe restauracije i konzervacije objekata u Dubrovniku. Treće je da i Grad i DPDS dođu u poziciju da mogu razgova-

rati i sada je na obje strane da naprave neke teze, prijedloge o kojima će se raspravljati i donijeti usuglašena odluka.

Kakav će biti prijedlog Ministarstva, što će sadržavati izmjene zakona?

Što se tiče Ministarstva mislim da ćemo ostati na poziciji kakva jest, osim što će očitno trebati jedan tip korekcije članka 36. Zakona. Svi želimo da se u zakonu ili budućem ugovor eksplicitno kaže u kojem će smjeru ići 'gradska' sredstva od prihoda ulaznica za zidine. Želja nam je da ta sredstva idu direktno u kulturu i

zaštitu spomenika. To su dva segmenta gdje vidimo mogućnost da ta sredstva jako pomognu Dubrovniku i okolici da ojača i poboljša financiranje tih segmenata. Nije to bez smisla, jer sve ide u pravcu onoga što Grad Dubrovnik želi žarko, a to je titula Europske prijestolnice kulture 2020. U tom smislu, ovakve inicijative u kojima se stvari kroz dijalog mijenjaju nabolje, imaju ne samo podršku Ministarstva kulture nego sam i sretan jer sam uspio inicirati takav razgovor.

Medutim, "lex. Vlahušić" je Zavod za obnovu Dubrovnika ostavio na vjetrometini bez sredstava za obnovu, zaposlenici su prešli pod Grad Dubrovnik, a Ministarstvo je ostalo sa 60% upravljačkih prava u ZOD-u. Dubrovčani se pitaju što tu radi Ministarstvo ako sada sami moramo financirati obnovu?

To je bila želja Grada Dubrovnika. Ovdje postoji tipična situacija koja nije prisutna u drugim gradovima, da zapravo imate dva tijela koja zapravo rade isti posao. To je Konzervatorski odjel Ministarstva kulture u Dubrovniku i Zavod. Mislim da im novo vrijeme donosi sa sobom nove modele organizacije, novi način razmišljanja, a ne da rade isto što radi konzervatorski odjel. Ponaoprije bih pohvalio inicijativu Grada Dubrovnika da ima ingerencije nad Zavodom i mislim da neće biti problema za dogovor sukladno tzv. Zakonu o zidinama. Grad Dubrovnik će postati većinski vlasnik ZOD-a, ali Republika Hrvatska je i dalje ovdje i Županija pa postoje i dalje tri partnera.

No, država i dalje ima 60% upravljačkih prava u ZOD-u, a ne Grad Dubrovnik, on je tim zakonom samo povećao svoj udio nauštrb udjela Županije?

Govorim o tome da što

Svi želimo da se u zakonu ili budućem ugovor eksplicitno kaže u kojem će smjeru ići 'gradska' sredstva od prihoda ulaznica za zidine. Želja nam je da ta sredstva idu direktno u kulturu i zaštitu spomenika

se tiče tih prava neće biti nikakav problem razgovarati o tome s Gradom Dubrovnikom. Ono što je zakompliciralo situaciju jest da je, zbog derogiranja članka 36. Zakona, na snazi stari Ugovor između Grada Dubrovnika i DPDS-a na kojem su odnosi takvi da od 50% sredstava prihoda od ulaznica koje dolaze u Grad Dubrovnik, Grad opet mora polovicu davati Zavodu za obnovu. Tu je nastao problem, jer se očito gradonačelnik našao u situaciji da raspolaže s nešto manje sredstava nego je računao da će imati. Tu treba tražiti dogovor i teze oko kojih ćemo raspravljati. Neću reći vrlo brzo, ali rješenje je tu.

Hoće li za programe Zavoda država išta više izdvajati?

Napravit ćemo sve da Društvo prijatelja dubrovačke starine i dalje ima važnu ulogu u životu grada, ali i šire. Kod njih je prisutna želja da iskorak koji su činili u okviru Grada Dubrovnika, u Stonu, na Sokol gradu prošire i dalje na cijelu Hrvatsku

Sve je stvar dogovora, oni će se javljati na programe, na natječaje kao i do sada, pa je stvar samo našega aparata unutar Ministarstva kulture da se kroz dogovor postigne konsenzus. Morate znati da su i ova sredstva i DPDS svjesni koliki je ogroman prihod koji dolazi od zidina i koliko se od toga prihoda ulaže u zaštitu i obnovu. Upravo u toj njihovoj želji da ta sredstva usmjere i na neke druge objekte u Republici Hrvatskoj vidim kao poticaj i nama i njima i Gradu da se na taj način dogovara. Morate znati da sredstva za obnovu u Dubrovniku u nekim trenucima gotovo prelaze ono što je na raspolaganju danas Ministarstvu kulture za investicije, odnosno zaštitu kulturne baštine.

Vlahušić ponekad reagira nervozno

U Dubrovniku su upravo većim dijelom obnovljeni Lazareti, trebali bi imati ključnu ulogu u ostvarenju kandidature za europsku prijestolnicu kulture, no buduća je namjena nekako ostala u sjeni financijskih dubioza te obnove? Kakav je vaš stav o namjeni Lazareta?

Nisam upoznat s kompletnom slikom želja Grada o tome što se želi napraviti ili realizirati i koje aktivnosti u tom prostoru. Ako se radi o Dubrovni-

ku kao kandidatu za EPK onda moram biti suzdržan. Navijam za sve gradove, ali svakako navijam i da Lazareti budu mjesto kulturnih događanja. Nije naodmet da gradonačelnik napravi inicijativu gdje će kulturnjaci, a zašto ne i marketingaši, zajedno razmisliti o tom prostoru, što on pruža, koje mogućnosti, i za što nije, što bi dalo prilog kandidaturi Dubrovnika za EPK. Dubrovniku je po mom mišljenju nužna izgradnja jedne kvalitetne koncertne dvorane, a u razgovoru s gradonačelnikom iznio sam prijedlog da je Ministarstvo kulture voljno poduprijeti i pomoći takvu izgradnju. Ne razumijem, kako se u Dubrovniku ne može naći lokalni

PREMIJERA:

Predstava u kojima je golo ljudsko tijelo ima i u Scali, ne vidim zašto ne bi i na Igrama

- Razgovaramo ususret premijeri "Elementarnih čestica", kakvu reakciju publike očekujete na Buljanovu predstavu?

- Za neke ona može biti šok, za druge normalna. Gledao sam dosta predstava Ivica Buljana i ima ih, rekao bih, u različitoj opremi. Predstave koje insistiraju na jednom tipu agresivnoga teatra u kojem je fizikus jako važan i ljudsko tijelo i ponašanje toga tijela i sve njegove

konsenzus koji bi donio odluku o konačnoj gradnji takve dvorane koja bi značila dulju koncertnu sezonu, gostovanja, i na kraju i zimski turizam.

Što je sa studijama utjecaja krucizing turizma i gradnje na Srđu na zaštićenu povijesnu jezgru Dubrovnika i plana njenog korištenja, koje je zatražio UNESCO? Zna li u kojoj su fazi izrade i zašto Ministarstvo nije ranije inzistiralo na njihovoj izradi?

Ministarstvo kulture nema obvezu raditi te studije. Jasno smo poručili Gradu Dubrovniku da je to njihova obveza. Mi smo u Dohi lani jasno pokazali da brinemo o svim našim dobrima koja su na listi UNESCO-a zajedno s lokalnim sredinama, da prihvaćamo dolazak komisije UNESCO-a u Dubrovnik upravo zato da napravi monitoring utjecaja i krucizing tuizma na staru gradsku jezgru, da pogleda kako Grad realizira Plan upravljanja i da se da neki rok do kada to treba biti napravljeno. Mislija će doći između 27. listopada i 1. studenoga.

Početak listopada bit će i prva radionica za Plan upravljanja napravljena ovdje, a Grad se povezoao i sa Sveučilištem u Dubrovniku, jer je jedna od studija o krucizing turizmu koja čini dio Plana upravljanja povjerenja Sveučilištu. Plan upravljanja Grad radi i mi smo zadovoljni kako to ide. Što se tiče Srda, mi smo kroz Konzervatorski odjel napravili studiju utjecaja na baštinu, tražila se posebna studija vizualne komunikacije, koliko bi štetilo ono što bi se dogodilo na Srđu kao arhitektura i tu moram upozoriti da su u revitalizaciji te arhitekture koja jest na Srđu bili poštovani vrlo strogi uvjeti konzervatora. Što se tiče arhitekture držimo da su projekti usklade-

ni, no ne svi, sa stajališta konzervatora, a da se mora i dalje raditi na tome da cjelina, Plan upravljanja gradom kao spomeničkom cjelinom i odnos Grada i budućih sadržaja i arhitekture na Srđu bude uskladen. Stvari idu prema svom rješenju i mislim da ćemo dobiti dobar Plan upravljanja koji bi možda mogao biti i primjer za one gradove kojima slijedi, ili ako želite, prijeti opasnost krucizing turizma i sve većeg broja turista.

Mislite li da Dubrovnik može biti primjer nakon što su udruge građana i stručne javnosti od strane gradonačelnika nazvane 'cinkerima', jer su utvrdili da Dubrovnik nema potrebne studije i Plan upravljanja spomeničkom jezgrom?

Gradonačelnik Vlahušić misli da koji put ima reakcije koje su nervozne i nepotrebne. Mislim da ga ne treba braniti, ali treba ukazati i na sljedeće: da vrlo često znaju zbušnjaviti određeni dopisi i pisma koje udruge, vjerojatno iz pozitivnih načela i usmjerenja, upućuju UNESCO-u. UNESCO ih uglavnom šalje natrag Ministarstvu kulture. Mi ih uzimamo obzir i pokrećemo određene postupke sukladno temi o kojoj se radi. Upravo stoga govorim da smo lani vrlo odgovorno pokazali otvorenost prema problemu i pokazali brigu koju vode Grad i država prema onome što se zove spomenička cjelina Dubrovnika. Sasvim je sigurno da su potrebni korektivni koji dolaze iz nevladinih udruga, ali je potrebno i da se shvati da moramo biti i operativni, stručni i na kraju dobiti dokument, studije koje će se usuglasiti sa svim postavkama koje postavlja UNESCO. Mi smo dužni te smjernice poštovati i dužni zaštititi baštinu za buduća pokoljenja. Tu je odgovornost svih.